

Motion till riksdagen 2010/11:U6

**av Björn von Sydow m.fl. (S)
med anledning av skr. 2010/11:54**

Redogörelse för verksamheten inom Europarådets ministerkommitté m.m. år 2009 samt första halvåret 2010

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen årligen bör lägga fram för riksdagen en skrivelse om verksamheten i Europarådet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett utökat stöd för den demokratiska oppositionen i Vitryssland.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör redovisa för riksdagen hur regeringen avser att för sin del inom Europarådets ministerkommitté genomföra PACE-rekommendation 1922 (2010) och i övrigt bidra till att de värden som Ryssland åtagit sig vid inträdet i Europarådet fullföljs.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att EU bör ratificera Europarådets konvention mot människohandel.

Motivering

Regeringen har givit riksdagen en redogörelse för regeringens arbete i Europarådets ministerkommitté, långt efter det att de händelser ägt rum, som man nu redovisar för riksdagen. Argumentet att man på detta sätt knyter an till Sveriges ordförandeskap i EU hösten 2009 är ej bärande. Det begränsar mera riksdagens möjligheter att granska och för sin del ge inriktningar på den politik som regeringen står för i Europarådet.

Fel! Okänt namn på

Regeringen bör fortsättningsvis årligen återkomma med en skrivelse om verksamheten i Europarådet, i likhet med vad Europarådets parlamentariska delegation gör för sin del till riksdagen. På det sättet blir det framför allt möjligt att få in tåtare, och genom ärendebehandlingen i riksdagen, en tydligare kontakt mellan riksdagen och regeringen i inriktningen av den politik som Sverige bör föra i Europarådets olika institutioner.

På vissa punkter ser vi socialdemokrater positivt på regeringens agerande under den redovisade tiden. Det gäller det med oss samstämmiga handlandet i syfte att få Thorbjørn Jagland vald som ny generalsekreterare i Europarådet (ER). Likaså det stöd som regeringen skänker åt dennes reformarbete inom sekretariatet i ER. Jagland betonar med all rätt att ER och dess parlamentariska församling, PACE, är den enda verkligt paneuropeiska organisationen i Europa. Detsamma gäller inriktningen på att EU ska tillträda den s.k. Europakonventionen samt det uttalade stödet för Europarådets kommissarie för mänskliga rättigheter, för närvarande Thomas Hammarberg.

Områden där det också föreligger samstämmighet mellan regeringen och oss socialdemokrater i den parlamentariska församlingen gäller Vitryssland och Kosovo. Utvecklingen i Vitryssland i samband med valet av president i december 2010 visar dock att regimen och dess ledare inte lever upp till de utlovade stegen i demokratiserande riktning. Det är oacceptabelt att Vitryssland förblir en diktatur. Sverige bör därför, exempelvis, i EU-samarbetet driva på än mer för ett ökat stöd till den demokratiska oppositionen i Vitryssland.

Också när det gäller Kosovo har vi en samstämmig politik – nämligen insatser med utgångspunkt i individens rättigheter på europeisk nivå, oberoende av statusfrågan kring Kosovo. Vi välkomnar också möjligheterna till förhandlingar mellan Kosovo och Serbien under ordförandeskapet av EU.

Ett medlemsland som inte blir föremål för en samlad analys i regeringens skrivelse är Ryssland. I skrivelsen behandlas Rysslands länge fördröjda ratifikation av protokoll 14 till Europakonventionen. Likaså finns ett avsnitt – utan politiska bedömningar – av efterarbetet i ER kring kriget mellan Georgien och Ryssland 2008, under Sveriges ordförandeskap i ER:s ministerkommitté. Det finns också ett referat av Europadomstolens domar mot bl.a. Ryssland.

I grunden kvarstår, enligt vår bedömning, den auktoritära statsordningen i Ryssland. Regimen under Medvedev och Putin har inte skapat avgörande förbättringar i jämförelse med tiden under Putin, framför allt fr.o.m. 2003. Problemen sedan dess kvarstår – de mänskliga fri- och rättigheterna, rättssäkerheten, mediernas beroende av statsmakten m.m. I detta ligger att mycket är ovisst och oförutsägbart i Rysslands inre och yttre politik, med säkerhetspolitiska risker.

Det är möjligt att Putin låter sig omväljas till Rysslands president 2012.

I Europarådets arbete har det också varit svårt att nå ett tillfredsställande genomförande av vapenstilleståndsavtalet Georgien–Ryssland från 2008, framförhandlat under president Sarkozy. Kommissarien för mänskliga rättigheter Thomas Hammarberg är den som kommit längst.

Vi vill dock notera att ungefär samtidigt som generalsekreterare Jagland tillträdde sin befattning, har det blivit ett förbättrat klimat i PACE. Rysslands

Fel! Okänt namn på

parlamentariska delegation motsatte sig inte rekommendationer från församlingen till ministerkommittén om Kosovo på den ovan nämnda premisen.

I juni 2010 antogs också en rapport med rekommendationer till ministerkommittén, *Legal remedies for human rights violations in North-Caucasus region*. Det handlar om Tjetjenien, Ingusjien och Dagestan, delar i Ryssland som plågas av det mest fruktansvärda övervåld och rättslöshet i dagens Europa. De ryska parlamentarikerna röstade i huvudsak för denna, som uppmanar ministerkommittén, dvs. regeringarna, att

- ? lägga största vikt vid utvecklingen av mänskliga rättigheter i denna region i Ryssland
- ? genomföra Europadomstolens många domar beträffande den ryska statsmakten i denna region
- ? skapa ett registersystem för de brott mot mänskliga rättigheter etc. som förekommer där i syfte att främja sanning för att därmed skapa samförstånd.

Man kan förhålla sig till denna rapport och rekommendation på olika sätt. Sveriges regering bör enligt vår mening kunna se den som en möjlighet att med större kraft bringa Rysslands statsledning att ta sina åtaganden till Europarådet på största allvar, vilket också går att utläsa i församlingens rapport. Detta genom att på basis av denna rapport, som alltså i huvudsak stöddes av ryska parlamentariker, driva på den ryska statsledningen.

Den svenska regeringen bör redovisa för riksdagen hur regeringen avser att för sin del inom Europarådets ministerkommitté genomföra PACE rekommendation 1922 (2010) och i övrigt bidra till att de värden som Ryssland åtagit sig vid inträdet i Europarådet fullföljes.

Europarådets konvention mot människohandel är ett viktigt steg i kampen mot människohandel och ett sätt att arbeta för dessa kvinnors och barns grundläggande rättigheter. En av Europarådets viktigaste uppgifter är också att garantera och skydda de mänskliga rättigheterna i medlemsstaterna, och där ingår att söka hitta gemensamma lösningar på samhällsproblem som människohandel, organiserad brottslighet och brott mot barn. Människohandel för sexuella ändamål är ofta nära kopplat till prostitution och annan grov organiserad brottslighet som ger stora vinster. Såväl kunskapen som debatten om människohandel har ökat de senaste åren utan att vi ser någon avmattning i människohandeln. Varje år beräknas tusentals kvinnor, samt ett okänt antal barn, transporteras i Europa för att utnyttjas som sexslavar. Europas länder är i varierande grad destinationsländer, transitländer och ursprungsländer för människohandlarna. Den internationella människohandeln ökar, International Labour Organization (ILO) beräknar antalet utsatta till flera miljoner varje år och mörkertalet är stort. Enskilda länder har ett ansvar, men även EU har ett uppdrag att driva på för ytterligare beslut. Vi välkomnar direktivförslag för att stärka EU:s arbete mot människohandel. Men flera EU-länder har ännu inte ratificerat konventionen. Vi uppmanar alla Europarådets medlemsländer till detta. Sveriges regering måste kraftfullt verka för att EU ratificerar Europarådets konvention angående människohandel. EU måste både tillträda konventionen och verka för att alla dess medlemsstater gör detsamma.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 20 januari 2011

Björn von Sydow (S)

Urban Ahlin (S)

Kent Härstedt (S)

Carin Runeson (S)

Tommy Waidelich (S)

Carina Hägg (S)

Kenneth G Forslund (S)

Olle Thorell (S)